

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.276/2017/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. év május hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A különösen nagy értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indul büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2017. év szeptember hó 13. napján kelt 28.B.1488/2014/34. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy az ítélet bevezető részéből a 2015. év május hó 8., december hó 4., 2016. év április hó 22., szeptember hó 2. és november hó 25. határnapokra történő utalást mellőzi.

A vádlott helyesen 2013. év szeptember hó 30. napjáig volt előzetes letartóztatásban, 2013. év október hó 1. napjától házi őrizetben, a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja helyesen 2014. február hó 27. napja.

A közügyektől eltiltást mellékbüntetésül tekinti kiszabottnak.

A zár alá vétel elrendelése helyett annak fenntartására utal.

A magánfél részére megítélt összeg jogcíme kártérítés, összege helyesen 267.679.000,- (kettőszázhatvankilencmillió-hatszázhetvenkilencczer) Ft. A megfizetésre nyitva álló határidő kezdő napja a határozat jogerőre emelkedésének napja.

Az ügyvédi munkadíjat helyesen az Ügyvédi Iroda részére kell megfizetni az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt.

Figyelmezteti az ítéltábla a magánfelet, hogy a zár alá vételt fel kell oldani, ha a magánfél a megállapított teljesítési határidő lejártától számított 30 napon belül nem kért végrehajtást.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2018. szeptember hó 13. napján kelt 28.B. 1488/2014/34. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében (Btk. 372.§ (1) (2) bekezdés bc.) pont, (6) bekezdés b.) pont), folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345.§), ezért halmazati büntetésül 4 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra és 5 év pénzkezeléssel járó foglalkozástól eltiltásra ítélte. Az előzetes letartóztatásban és házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A vádlott rendelkezése alatt álló bankszámlákon lévő és oda érkező pénzüsszegek

tekintetében zár alá vételt rendelt el a bejelentett polgári jogi igény összege erejéig. Kötelezte a vádlottat a magánfél részére a bejelentett polgári jogi igény összegének és kamatainak, valamint az államnak járó illeték megfizetésére, rendelkezett a magánfél jogi képviselője által kért ügyvédi munkadíjról. Kötelezte a vádlottat a terhén felmerülő bünyügyi költség megfizetésére.

A vádlottat a pénzmosás büntette (Btk. 399.§ (3) bekezdés b.) pont (4) bekezdés a.) és b.) pont) vádja alól felmentette.

Az ítélet ellen a vádlott az ok megjelölése nélkül, védője a hamis magánokirat felhasználása vétsége tekintetében felmentés iránt, valamint a büntetés enyhítéséért jelentett be fellebbezést, ezen túl kérte a polgári jogi igény elutasítását, valamint az azzal kapcsolatban megállapított ügyvédi munkadíj mellőzését.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette. A felmentő rendelkezés részjogerőre emelkedett.

A Fővárosi fellebbviteli Főügyészség BF. 757/2017/1. számú átiratában megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, megalapozott tényállást állapított meg. Okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekmények minősítése törvényes. Álláspontja szerint a törvényszék a bűnösségi körülményeket helyesen értékelte, a kiszabott büntetés mértéke helytálló, enyhébb büntetés már nem szolgálná a büntetési célokat. A járulékos rendelkezéseket törvényesnek találta. A bejelentett vádlotti és védői fellebbezést megalapozatlannak tartotta. Helytállónak tartotta a polgári jogi igény érdemi elbírálását, a jogszabályhelyekben fellelhető elírások javítását indítványozta. Indítványozta, hogy az ítélet a törvényszék ítéletét a Be. 360.§ (4) bekezdésében írt tanácsülés keretében eljárva hagyja helyben.

A magánfél jogi képviselője az ítélet polgári jogi igénnyel és ügyvédi munkadíjjal kapcsolatos rendelkezéseinek helybenhagyását kérte annak helyes indokainál fogva.

A vádlott védője az ügy nyilvános ülésre tüzését indítványozta, melynek indokát nem adta.

A kitűzött nyilvános ülésen a vádlott védője lényegében az elsőfokú eljárásban tartott perbeszédében előadottakat ismételte meg. Hivatkozott arra, hogy a folytatólagosan elkövetett vagyoni elleni cselekmény törvényi egység, bűnhalmazat nem valósult meg, ekként az üzletszerű elkövetés megállapítása törvénysértő, a cselekmény helyes minősítése a Btk. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző az (5) bekezdés a.) pont szerint minősülő sikkasztás büntette. Kérte, hogy az ítélet a vádlottat a Btk. 345.§-ába ütköző hamis magánokirat-hamisítás felhasználásának vétsége vádja alól tényállási elem hiányában mentse fel, mert a vádlott által tanúnak e-mailban elküldött melléklet nem feleltethető meg a Pp. 196.§ (1) bekezdésében írt magánokirat alakosságainak.

Hivatkozott arra - e helyütt az elsőfokú perbeszédétől eltér - hogy a polgári jogi igény érdemben azért nem bírálható el az eljárásban, mert annak összecszerűsége az elsőfokú bizonyítási eljárásban nem került tisztázásra, hivatkozta az ítéletben írt különböző összecszerűségeket, részben helytelen logikai következtetésre, és az indokolási kötelezettség hiányára is utalt. Utalt rá, hogy ő sem élt e körben bizonyítási indítvánnyal, mert a vádlotti beismerés mellett e ténynek nem tulajdonított jelentőséget, utóbb azonban relevánsnak gondolta a kárigény megítélése miatt, hiszen az összecszerűség bizonyítékokkal nem alátámasztott. Indítványozta a kötelezés és a zár alá vétellel kapcsolatos rendelkezés mellőzését. Hivatkozott arra is, hogy törvénysértőnek tartja a magánfél jogi képviselője munkadíjának összegét, mert a jogi képviselő által elvégzett munkával az nem arányos.

A büntetés kiszabása körében enyhítő körülményként kérte értékelni a sértetti közrehatást, a súlyosító körülmények közül mellőzni indítványozta a bizalommal való visszaélést és a bűncselekmény elszaporodottságát. Kitért arra, hogy nem írható a vádlott terhére, hogy nem

enyhítette az általa okozott kárt, hiszen azért nem tudott teljesíteni, mert a sértett képviselője felhívása és a szándéknyilatkozat ellenére sem jelölte meg annak módját. A szabadságvesztés büntetés lényeges enyhítését indítványozta kétszeres enyhítés alkalmazásával, melynek próbaidőre történő felfüggesztésére is lehetőséget látott. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának eggyel enyhébb, fogházban történő megállapítását kérte, valamint a büntetés fele részének letöltése utáni feltételes szabadságra bocsátásra tett indítványt.

A magánfél jogi képviselője felszólalásában a törvényszék által megállapított kárösszeg jogi és ténybeli alapját jelölte meg az írásbeli beadványban foglaltak fenntartása mellett.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában enyhébb büntetés kiszabását kérte arra hivatkozva, hogy hibáját elismeri, új munkahelyet keresett, megfelelő jövedelemmel rendelkezik, az előzetes letartóztatást követően életvitelét rendezte, iskolába induló gyermekét kívánja támogatni, az elmúlt 6 év történései megviselték és megváltoztatták gondolkodását.

Az ítélet tábla a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárást. Valamennyi bizonyítékot felkutatott és értékelési körébe vont, további bizonyítás lefolytatása az ügyben szükségtelen lett volna. Alapítván hivatkozott a védő arra, hogy a kárérték nem került megfelelően tisztázásra, a törvényszék a szükséges bizonyítást lefolytatta, maga a védő sem tett az elsőfokú eljárásban e körben bizonyítási indítványt.

A megállapított tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, ezért a tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó e törvényhely (1) bekezdése szerint.

A törvényszék a bizonyítékokat irathűen sorolta fel, azokat egymással összevetette, értékelte, számot adott arról, mely bizonyítékot miért fogadott el. A védői hivatkozással ellentétben azt is kellően megindokolta, hogy az összecszerűség tekintetében mire alapította a tényeket, a tényállásban írt kárértéket hogyan állapította meg. Ekörben az indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. (ítélet 27. oldal utolsó három bekezdése, 28. oldal első bekezdése). Ehelyütt utal az ítélet tábla arra is, hogy az elsőfokú bíróság éppen amiatt rendelkezett a kártérítési igény kapcsán csökkentett mértékű illeték megfizetésére kötelezésről, mert úgy értékelte, hogy a vádlott lényegében a követelést elismerte.

A törvényszék helytállóan foglalt állást abban a körben, hogy a vádlottra az elbíráláskor hatályos büntető törvény kedvezőbb, ezért helyesen alkalmazta a Btk. rendelkezéseit, a cselekmények jogi minősítése is helytálló.

Nem fog helyt azon védői hivatkozás, hogy a folytatólágosság törvényi egységébe tartozó vagyoni elleni cselekmények tekintetében az üzletszerű elkövetés ne lenne megállapítható.

A Btk. 459.§ (1) bekezdés 28. pontja szerint üzletszerűen követi el a cselekményt, aki hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. A bírói gyakorlat egységes tekintetben, hogy a folytatólágosság révén törvényi egységet képező cselekményeknél is megállapítható e minősítő körülmény. A Legfelsőbb Bíróság 37/2007. BK véleménye rögzíti, hogy ha a folytatólágosan elkövetett bűncselekmény egyúttal üzletszerűen megvalósítottként is minősül, a folytatólágosság mellett az üzletszerűség is meg kell állapítani.

Annak ellenére, hogy a vádlott az eltulajdonított pénzt eljátszotta, számára még haszonként jelentkezett, mert a törvényi tényállás megvalósulása szempontjából minden őt törvényesen meg nem illető pénzeszköz haszonként értelmezendő számára jogi értelemben. Az ítélet 32. oldal első bekezdésében ekörben kifejtettek helytállóak.

Nem osztotta az ítéltábla a védő jogi okfejtését a hamis magánokirat felhasználása vétsége tényállásnak meg nem valósulását illetően sem. A 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) a 325.§-ában szabályozza a teljes bizonyító erejű, 326.§-ban az egyszerű magánokirat fogalmát, mely magánokirat fogalomnak a vádlott által hamisított okiratok megfelelnek.

A Btk. 345.§-a szerint aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának, megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál, vétség miatt 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A törvényi tényállás elemei maradéktalanul megvalósultak, a vádlott jog és kötelezettség létezésének, megváltozásának bizonyítására az általa hamisított okiratokat felhasználta. Az ítélet 32. oldal 5.-9. bekezdésében foglaltakat a másodfokú bíróság maradéktalanul osztotta.

A védő hivatkozta, hogy az e-mailben elküldött melléklet nem feleltethető meg a Pp. magánokirattal szemben megkövetelt alakiságoknak.

A bank ügyfelei felé a különböző pénzügyi műveletek megtörténtét, a számlákon lévő pénzmozgások tényét dokumentálja, melyről kívánságra a számlatulajdonos felé számlakivonat megküldésével igazolási kötelezettséggel tartozik. A vádlott maga készített olyan okiratokat, amelyek valótlanul tartalmazták a fennálló pénzügyi állapotot, ezzel megtévesztette az ügyfelet. A készpénzállomány ellenőrzésének kijátszására is valótlan összegeket tüntetett fel a rovancsolásnál, hogy a hiányt leplezze, ezzel kijátszotta munkáltatóját a készpénzállomány ellenőrzésénél, valótlan státuszt igazolt.

A Btk. 6.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el.

A 36/2007. BK vélemény szerint a hamis magánokirat felhasználása folytatólagosan elkövetett, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú - ugyanazon vagy több - magánokiratot, ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják fel, és a folytatólagosság egyéb feltételei is fennállanak. A hamis magánokirat felhasználása esetében közvetlen értelemben vett sértetről nem lehet beszélni. Védett jogi tárgy a közbizalom, a magánokiratok bizonyító erejébe vetett bizalom. Ha a megsértett jogviszony, illetőleg az abban megtestesülő érdek ugyanazon elkövető több hamis magánokirat felhasználásával elkövetett cselekményénél azonos, akkor az azonos sértett sérelmére elkövetést, mint a folytatólagosság egyik feltételét, meg lehet állapítani. A folytatólagosság megállapításának további törvényi feltételei, az ugyanolyan bűncselekmény, a rövid időközönként többszöri elkövetés is fennállanak. Az a körülmény, hogy a vádlott az általa hamisított okiratot nem nyomtatta ki, nem írta alá, hanem azt e-mailben továbbította a tanú részére, a bűncselekmény tényállási elemeinek megvalósulását nem befolyásolja. A valótlan tartalmú okiratok előállítás és felhasználása a vádlott részéről megtörtént.

A törvényszék a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket többnyire helyesen sorolta fel. Helytálló az érvelés, miszerint a sértetti közrehatás enyhítő körülményként nem értékelhető. A vádlott bizalmi munkakörben dolgozott, őt a bizalom miatt egy ideig nem ellenőrizték, ezért az

ellenőrzési kötelezettség elmulasztása a sértett részéről a vádlott részére enyhítést nem eredményezhet. Alaptalan a hivatkozás arra, hogy a vádlott azért nem tudta az általa okozott kárt csökkenteni, mert a sértett jogi képviselője ezt nem tette lehetővé. Amennyiben ilyen szándéka lett volna, végső soron bírói letétbe is teljesíthetett volna, illetve a sértett pénzügyi intézetnél közvetlenül is módjában állt volna a teljesítés. Enyhítő körülményként a teljesítésre vonatkozó szándék nem, csak a tényleges teljesítés értékelhető. Ugyanakkor nyilvánvalóan az elsőfokú bíróság nem értékelte a vádlott terhére, hogy nem kísérelte meg az általa okozott kár megtérítését.

Ugyanakkor a vagyon elleni bűncselekmények elszaporodottságát az ítélet tábla a súlyosító körülmények közül mellőzte, mert ezt statisztikai adat nem támasztja alá, és köztudomású tényként sem hivatkozható. A munkáltató bizalmával visszaélést a súlyosító körülmények közül ugyancsak mellőzni szükséges, mert a bizalmi munkakörre figyelemmel a makulátlan múlt is megkövetelt volt a vádlottól, ezért a büntetlen előélet javára nem került értékelésre. A bűncselekmény elkövetésére éppen a bizalmi munkakörben volt lehetősége, ezért az ítélet tábla a vádlott terhére e körülményt kétszeresen nem értékelte.

Helyesen vezette le a törvényszék, hogy a vádlott által elkövetett cselekmények miatt kiszabható szabadságvesztés mértéke 11 évig terjedhet, az irányadónak tekintendő középérték 8 év. Kizárólag a Btk. 82.§ (2) bekezdés b.) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával volt lehetséges az 5 év alatti tartamú büntetés kiszabása. Az elsőfokú bíróság messzemenőig figyelembe vette az időmúlást, és a további enyhítő körülményeket, amikor a büntetés mértékét meghatározta. A cselekmények tárgyi súlyára és a büntetés kiszabását befolyásoló felsorolt körülményekre figyelemmel további enyhítés szóba sem kerülhet, kétszeres leszállásra nincs lehetőség. A szabadságvesztés büntetés próbaidőre felfüggesztésére az ítélet tábla nem látott lehetőséget, mint ahogy a fogház végrehajtási fokozat, és a fele részbeni feltételes szabadság kedvezményének alkalmazására sem, mert törvényi előfeltételei nem állnak fenn. Helyesen került alkalmazásra a foglalkozástól eltiltás, és a közügyektől eltiltás is, annak mellékbüntetés jellegét az ítélet tábla az ítélet rendelkező részében megjelölte.

A polgári jogi igény körében a rendelkezés kiegészítésekkel törvényes. A Be. 355.§ (1) bekezdése szerint fő szabály, hogy a polgári jogi igényt érdemben kell elbírálni. Ha ez az eljárás elhúzását eredményezné vagy az érdemi elbírálást más körülmény kizárja, akkor lehetséges annak egyéb törvényes útra utasítása.

A (2) bekezdés szerint ha a bíróság az ítéletben megállapítja a bűncselekmény elkövetési értékét, ezen összeg mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt érdemben kell elbírálni. A tényállásban az elkövetési érték megállapításra került, azt az előterjesztett igény kereteire figyelemmel az elsőfokú bíróság köteles volt érdemben elbírálni, melynek helyesen eleget is tett. Elmulasztotta megjelölni a jogalapot, mely kártérítés, annak törvényhelyét azonban a Ptk. 339.§ hivatkozásával megjelölte. Az új Ptk. hatálybalépésére figyelemmel a másodfokú bíróság az 1959. évi IV. törvényre utal, a 365.§-a helyett a 355.§-ra hivatkozás szükséges. A megfizetésre nyitva álló határidő kezdő napja a határozat jogerőre emelkedésének napja, melyet a törvényszék nem jelölt meg, ezért azt az ítélet tábla pótolta.

Az illeték körében történő rendelkezés helyesen az 1990. évi XCIII. tv. alapján történt, e helyütt az indoklás elírását tartalmaz, a mérsékelt illeték alkalmazásának lehetősége helyesen az 58.§ (1) bekezdés c.) pontján alapul, annak mértéke helyesen a minimum illeték 10%-a.

A magánfél jogi képviselőjének járó munkadíj megítélése a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján törvényesen történt. A jogi képviselő az eljárás során számos beadványt terjesztett elő, aktív közreműködője volt az eljárásnak, a tényállás felderítése körében a bíróság

megkereséseire válaszolt, ezért a másodfokú bíróság sem látott alapot a munkadíj összegének csökkentésére, azt arányosnak találta. Az íratba csatolt meghatalmazás szerint a sértett jogi képviselőtét ügyvédi iroda látta el, az ügyvéd helyettesként működött közre, ezért a munkadíjra jogosultat az ítélet tábla megváltoztatta. Az ügyvédi munkadíjat helyesen az Ügyvédi Iroda részére kell megfizetni. Teljesítési határidőt az ítélet nem tartalmazott, ezért azt a másodfokú bíróság pótlólag megjelölte, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napot határozott meg a teljesítésre.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az ítélet rendelkező részében írt bankszámlákra, és az arra érkező összegekre a zár alá vételére már az eljárás nyomozat szakában sor került, ezért a rendelkező részben az elrendelés helyett a fenntartásra utalás szükséges. A rendelkező részben nyilvánvaló elírás történt, hiszen a törvényszék az indokolásban az ítélet 35. oldal utolsó bekezdésben a fenntartást indokolta.

A bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezés is helytálló.

A fent írtakra figyelemmel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be. 371.§-a alapján helyes indokainál fogva helyben hagyta a rendelkező részben írt javításokkal, módosításokkal.

Az ítélet bevezető részéből a 2015. év május hó 8., december hó 4., 2016. év április hó 22., szeptember hó 2. és november hó 25. határnapokra történő utalást mellőzni kellett, mert az ügy ezen határnapokat követően került átszignálásra, a hivatásos bíró és ülnökök személyében történt változás miatt a bíróság az eljárást előlről kezdte.

Az ítélet tábla megkereste a vádlottat fogvatartó büntetés-végrehajtási intézetet, a közölt adatok alapján megállapította, hogy a vádlott helyesen 2013. év szeptember hó 30. napjáig volt előzetes letartóztatásban, 2013. év október hó 1. napjától házi őrizetben, illetve megjelölte, hogy a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja helyesen 2014. február hó 27. napja.

Figyelmeztette az ítélet tábla a magánfelet a Be. 160.§ (1) bekezdés d.) pontja alapján, hogy a zár alá vételt fel kell oldani, ha a magánfél a megállapított teljesítési határidő lejártától számított 30 napon belül nem kért végrehajtást.

Budapest, 2018. május hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Kósa Zsuzsanna sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember hó 13. napján kelt 28.B. 1488/2014/34. számú ítélete a Fővárosi Ítélet tábla mint másodfokú bíróság 2.Bf. 276/2017/10. számú végzése folytán 2018. május hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2018. május hó 10. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Hornyákné Sléder Ágnes
tisztviselő